

GRAU EN NUTRICIÓ HUMANA I DIETÈTICA

39410 - NUTRICIÓ, DIETÈTICA I CICLE VITAL

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Salut
- Tipus d'assignatura: Optativa
- Curs: Quart
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 6
- Professorat:
 - María Díez Hernández <mdieze@tecnocampus.cat>
 - Alicia Costa Izurdiaga <acostaz@tecnocampus.cat>
 - Maria Blanca Raidó Quintana <mraido@tecnocampus.cat>
 - Inés Navarro Blanch <inavarrol@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Català

Les classes presencials orals s'impartiran en català. Hi ha documents amb llengua castellana i anglesa, així com també hi poden haver-hi materials amb castellà i anglès.

Presentació de l'assignatura

L'assignatura **Nutrició, Dietètica i Cicle Vital** és una assignatura optativa integrada en la Matèria 6. Nutrició Clínica del Grau en Nutrició Humana i Dietètica.

L'assignatura té com a finalitat aprofundir en les necessitats nutricionals de la població sana al llarg de les diferents etapes del cicle vital, proporcionant a l'estudiant els coneixements, les habilitats i les eines necessàries per valorar, planificar i adaptar les recomanacions nutricionals a les característiques individuals de cada persona.

Mitjançant una metodologia aplicada i orientada a la resolució de situacions reals pròpies de la pràctica del dietista-nutricionista l'estudiant integrarà els coneixements adquirits al llarg del grau i desenvoluparà la capacitat d'adaptar les recomanacions nutricionals a les característiques, necessitats i context de cada persona. De manera transversal, es treballaran competències relacionades amb la comunicació i l'entrevista motivacional, l'atenció a la diversitat cultural i a les situacions de vulnerabilitat, així com l'ús crític d'eines digitals, com els programes de planificació dietètica i les aplicacions d'intel·ligència artificial.

L'objectiu de l'assignatura és contribuir a la formació de l'estudiant en els aspectes següents:

- Comprendre les necessitats nutricionals de la població sana en les diferents etapes del cicle vital.
- Aplicar les recomanacions nutricionals vigents en la planificació d'una alimentació saludable adaptada a cada etapa de la vida.
- Desenvolupar habilitats per adaptar les recomanacions nutricionals a les característiques, preferències i context personal, familiar, social i cultural de cada individu.
- Integrar estratègies de comunicació i entrevista motivacional en l'acompanyament nutricional.
- Promoure la instauració i el manteniment d'hàbits alimentaris saludables al llarg del cicle vital.
- Identificar els factors biològics, socials, culturals i econòmics que condicionen les decisions alimentàries.
- Adaptar les recomanacions nutricionals a persones de diferents contextos culturals i en situacions de vulnerabilitat.
- Desenvolupar la capacitat de resoldre casos pràctics integrant els coneixements adquirits al llarg del grau.
- Dissenyar pautes alimentàries i planificacions dietètiques adaptades a les necessitats de diferents grups de població sana.
- Utilitzar programes de planificació i càlcul de dietes com a eina de suport en la pràctica professional.
- Incorporar eines d'intel·ligència artificial de manera crítica, responsable i basada en l'evidència científica com a suport en la valoració nutricional, la planificació dietètica i l'educació alimentària.
- Interpretar i aplicar guies alimentàries, documents de consens i altres recursos científics en la presa de decisions nutricionals.
- Desenvolupar el pensament crític i la capacitat de justificar les decisions nutricionals d'acord amb l'evidència científica i el context de la persona.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, trànsfobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiem que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Específica

- RAE24- Calcularà els requeriments nutricionals en situació de salut i malaltia en qualsevol etapa del cicle vital, seguint les bases de l'alimentació saludable i avaluant-ne l'aplicació.
- RAE30- Dissenyarà dietes terapèutiques per a subjectes i/o grups, que seran implementades i avaluades.
- RAE40- Realitzarà valoracions nutricionals identificant les necessitats de la població i els determinants de salut nutricional, especialment en l'àmbit de la nutrició clínica/ en l'àmbit esportiu.
- RAE26- Detectarà precoçment les desviacions quantitatives i qualitatives, del balanç nutricional, i realitzarà la seva avaluació.

No definides

Continguts

Tema 1. Presa de decisions i entrevista motivacional

Repasar els conceptes ja treballats sobre l'entrevista. Aplicar-la a casos pràctics (role-play) amb diferents tipus de pacient.

Tema 2. Nutrició en les primeres etapes de la vida

Recomanacions alimentàries en l'etapa preconcepcional, l'embaràs i la lactància. Impacte sobre la salut materna i infantil. Els primers 1000 dies.

Tema 3. Nutrició en la infància

Requeriments nutricionals en la infància. Alimentació complementària i instauració d'hàbits saludables. El paper de la família. Abordatge de l'obesitat infantil sense estigmatització.

Tema 4. Nutrició en l'adolescència

Recomanacions nutricionals en l'adolescència. Estratègies per acompanyar la presa de decisions alimentàries i fomentar el pensament crític davant la informació nutricional, les dietes de moda i el consum de begudes energètiques.

Tema 5. Nutrició en l'edat adulta.

Recomanacions nutricionals en l'edat adulta. Alimentació i conciliació amb la vida laboral i familiar. Adaptació de l'alimentació durant la menopausa.

Tema 6. Nutrició en l'envelliment

Alimentació orientada a preservar la funcionalitat i l'autonomia. Adaptació de la pauta alimentària davant situacions habituals (disminució de la gana, dificultats per cuinar, soledat, etc.).

Tema 7. Alimentació, cultura i diversitat

Comprendre diferents patrons alimentaris i creences relacionades amb l'alimentació. Adaptar les recomanacions nutricionals a diferents contextos culturals.

Tema 8. Alimentació en situacions de vulnerabilitat

Adaptar les recomanacions nutricionals a persones en situació de vulnerabilitat social o econòmica, tenint en compte la disponibilitat d'aliments, els recursos i el context familiar.

Tema 9. Casos pràctics integradors I

Tema 10. Casos pràctics integradors II

Aplicació integrada dels coneixements del grau per resoldre casos complexos que combinin etapa vital, context familiar, determinants socials, diversitat cultural i comunicació amb el pacient.

L'assignatura s'estructura al voltant de:

- Sessions teòriques i pràctiques a l'aula
- Seminaris de resolució d'exercicis
- Seminaris de resolució de casos

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 12 - Consum i producció responsables
- 05 - Igualtat de gènere
-

10 - Reducció de les desigualtats

- 03 - Salut i benestar
- 04 - Educació de qualitat

Activitats i Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació de les competències i els resultats d'aprenentatge d'aquesta assignatura contempla diferents activitats d'avaluació de la Matèria 6 - Nutrició Clínica. Es combina l'avaluació contínua (presencial i virtual) i un examen presencial.

Avaluació de la modalitat presencial

Codi	Sistema d'avaluació	Ponderació mínima	Ponderació màxima
EP1	Examen presencial parcial i final de l'assignatura. Qüestionaris de veritable o fals, opció múltiple, aparellament d'elements, respostes curtes o de desenvolupament.	20%	40%
EP3	Presentació de la memòria escrita, parcial i/o final, de treballs individuals o grupals, avaluant l'adequació al tema proposat, metodologia, resultats, bibliografia i conclusions.	15%	60%
EP5	Activitats de simulació, assistència i rúbriques/avaluadora/s específica/s	10%	30%

Avaluació de la modalitat virtual

Codi	Sistema d'avaluació	Ponderació mínima	Ponderació màxima
EV1	Examen a través del e-Campus, parcial y/o final. Cuestionarios de verdadero o falso, de opción múltiple, emparejamiento de elementos, respuestas cortas o de desarrollo.	5%	15%
EV3	Uso adecuado del campus virtual y las TIC aplicadas a su materia (asistencia a clases síncronas, visualización de material audiovisual, participación en foros de debate, resolución de cuestionarios on-line). Participación en las actividades y/o debates planteados en el e-Campus	10%	25%
EV5	Informes escritos de trabajos o ejercicios prácticos (individual o en grupo) por parte de los estudiantes que se plantearan como tarea dentro de la plataforma E-campus	10%	30%
EV6	Cuestionarios que dispone el E-campus para la autoevaluación y la evaluación docente con preguntas cuantitativas y cualitativas, en los que se expresan de manera explícita los criterios con los que se evaluará	10%	30%

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 10) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003. Perquè la nota de l'examen faci mitjana amb la resta de notes obtingudes durant el transcurs de l'assignatura serà necessari obtenir una nota igual o superior a 5 punts sobre un total de 10 punts. Segons normativa UPF, l'alumnat que té opció a realitzar la recuperació de l'assignatura és aquell que hagi obtingut una qualificació de "suspens". En cas de no superar l'assignatura, l'única part susceptible de recuperació és l'examen, amb un examen extraordinari (recuperació) dins del mateix curs acadèmic. El sistema d'avaluació i el període de recuperació es detalla en el Pla d'Aprenentatge disponible a l'aula virtual a l'inici de l'assignatura. L'ús de la intel·ligència artificial (IA) en aquesta assignatura es troba regulat al Pla d'Aprenentatge. Cal consultar-lo per conèixer les condicions específiques d'ús.

Bibliografia i Recursos

- Bezares Sarmiento VR, Cruz Bojórquez RM, Burgos de Santiago M, editors. Evaluación del estado de nutrición en el ciclo vital humano. 2.ª ed. México: McGraw-Hill Education; 2014.
- Cornejo Espinoza V, Cruchet Muñoz S, editors. Nutrición en el ciclo vital. Santiago de Chile: Mediterráneo; 2014.
- Gil Hernández Á, Martínez de Victoria Muñoz E, Ruiz López MD. Nutrición y salud: conceptos esenciales. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2019